

NE NABAVI

POPRAVI

Mestna občina
Ljubljana

KAJ NAS JE PRIPELJALO DO IDEJE...

Živimo v času velikih družbenih dihotomij. Po eni strani smo priča nebrzdanemu bogatenju maloštevilnih, po drugi strani utapljanje v revščini mnogih. Na enem polu družbe se koncentriira družbena moč, občutek da je nebo meja, na drugem polu družbe je skoncentriran ves obup in brezizhodnost, kjer tudi sanje niso več dovoljene. Vse to je prikrito z ideološkimi navlakami, ki nam jih trosi vsakdanja produkcija mamilnih disfunkcij in zavajajočih predstav o nekakšnem raju na zemlji.

Ena ključnih točk tega surogatnega življenja je interes po množični potrošnji dobrin, ki nam jih prodajajo mogočne korporacije. Te v globalnem svetu z brezobzirnim izkoriščanjem revnih množic in naravnih potencialov proizvajajo enormne količine produktov, ki jih potem porivajo na tržišča razvitejših družb. Tam množice ljudi z nakupi teh produktov korporacijam omogočijo, da ustvarjajo brezmejne količine profitov.

Marsikje v svetu se ljudje upirajo temu tiranstvu in se bojujejo proti izkoriščanju ljudi in proti uničevanju naravnega okolja. V razvitem svetu pa se poleg ostalega čedalje bolj razrašča upor proti neumnemu in vseobsegajočemu potrošništvu.

O KAMPANJI....

Z našim projektom se tudi mi pridružujemo temu naporu. Želimo uveljaviti druge in drugačne vzorce vsakdanjega življenja. Med te sodi tudi upor proti nepotrebni nakupovanju različnih produktov. Želimo ustvarjati zavest, ki ne temelji na tem, da veljaš toliko, kolikor stvari si lahko z nakupom privoščiš, temveč veljaš toliko, kolikor bolj racionalno uporabljaš in skrbiš za tisto kar že imaš.

Cilj kampanje je predvsem ozavestiti mlade o problematiki nepremišljenega potrošništva, ter o prekomerni in pogosto vsaj delno nepotrebni proizvodnji odpadkov, kot njegovi posledici. Poleg tega obravnava tudi druge, posredne in neposredne negativne vplive potrošništva na naše okolje in na nas same.

Na koherenten, inteligenten in mladim privlačen način želimo predstaviti različne elemente trajnostno naravnanih praks, filozofij in gibanj. Kampanja vsebuje elemente kot so nadcikliranje, DIY, popravila, ter zeleno podjetništvo. Te motive bi radi predstavili kot vrednote, ki so kritičnega pomena za posamezniku in okolju bolj prijazno, ter trajnostno oziroma nasploh "ohranljivo" družbo. Apelirati želimo na razum mladih (in starejših), jih spodbuditi da začnejo razmišljati o težavah in absurdih, ki so integrirani v današnjo družbo. Seveda pa želimo vzpodbuditi razmislek tudi o tem, kako bi lahko na osebni in družbeni ravni delovali v smeri, ki bi prinašala spremembe. Najsi bo to doma ali v službi, z manjšimi ali večjimi koraki. V mladih bi tako radi zanetili željo po spremembah na osebni, lokalni in državni ravni. Konec koncev je rast in širjenje te želje med mladimi generacijami edino, kar lahko dolgoročno pripelje do korenitih pozitivnih sprememb na tem področju.

Da bi to zavest in še bolj življenjsko prakso razvili, pa moramo vzpostaviti materialne pogoje za to. Eden takih pogojev je razvit in dobro delujoč sektor servisnih dejavnosti, ki šele omogoča, da lahko učinkovito skrbimo za stvari, ki jih že imamo in ki jih lahko vzdržujemo dalj časa.

Namen naše intervence je prav ta, poskusiti s serijo ozaveščevalnih filmčkov in posebnimi ukrepi, ki so zajeti v osnutku pobude za znižanje davka na popravila - okrepiti in razvojno spodbuditi ta za nas izrazito pomemben gospodarski sektor. Gre za predloge, ki krepijo, tržno, finančno in kadrovske usposobljenost gospodarskih subjektov iz področja servisnih dejavnosti.

BIOTEHNIŠKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER LJUBLJANA

UMANOTERA
Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

NE NABAVI

POPRAVI

Mestna občina
Ljubljana

OSNUTEK POBUDE ZA ZNIŽANJE DAVKA NA POPRAVILA

Kampanja 'Ne nabavi, popravi'

Ljubljana, oktober 2017

OZADJE....

Živimo v obdobju, v katerem se zdi, da življenje teče po znanih in predvidljivih tirih. Mogoče je takšna podoba našega vsakdana povezana tudi z majhnostjo naše države, skrite znotraj Evrope. Na srečo nas zaenkrat ne prizadevajo ne največje naravne nesreče, ne resni politični in varnostni nemiri. Za globalne izzive prepuščamo, da o njih razmišljajo in odločajo ali v Bruslju, ali še kje drugje.

Pa vendar se nas globalni problemi tako ali drugače dotikajo. Ne podcenjujoč velikih tem sodobnega sveta, kot je napredujoči kolonializem in čedalje globlji prepad med revnimi množicami in bogatimi, nas v iniciativi, ki jo sprožamo s tem dokumentom, zanima odgovor na vprašanja, ki jih pred vsako družbo razvitega sveta prinaša hiter razvoj tehnologije in proizvodnih procesov. Ti vse bolj zmanjšujejo stroške proizvodnje in s tem povzročajo padanje cen številnih industrijskih proizvodov. Obenem avtomatizacija prinaša spremembe zaposlitvene strukture pri najrazlinejših proizvodnjah. Ta procesa se z globalizacijo proizvodnih procesov samo še poglobljata. Tako nas vsak dan zasipajo z vedno novimi, cenejšimi produkti, ki so rezultat tako tega nenehnega napredka, kot pogosto tudi brezobzirnega izkoriščanja ljudi in naravnih virov, ter kompromisov v kvaliteti.

Sami smo kot potencialni potrošniki pri tem izpostavljeni brezkompromisnim kampanjam, ki krepijo nebrzdano potrošništvo, kjer postajajo kakršnikoli nakupi "sine qua non" naše eksistence.

Izhajajoč iz klasične paradigme ekoloških gibanj »misli globalno, deluj lokalno« vendarle predlagamo, da tudi v Sloveniji začnemo z aktivnimi politikami borbe proti »norostim potrošniškega načina življenja«.

Ugotavljamo, da nobena dosedanja vladna politika v Republiki Sloveniji ni načela vprašanja spopada z netrajnostnimi potrošniškimi praksami. Dosedanje vlade so sicer dokaj učinkovito preprečevale npr. nakupe tobaknih izdelkov, omejile nakupe alkoholnih pijač, formirale in podprle nevladne organizacije za zaščito potrošnikov, nikjer in nikakor pa se niso lotevale omejevanja slabih posledic samega potrošništva.

Eden izmed takih negativnih vidikov potrošništva je nepremišljeno nakupovanje novih izdelkov brez realne potrebe po njih (oblačila in obutev, elektronika, bela tehnika itd.). Priča smo množičnemu brezglavemu nakupovanju proizvodov, ki jih že imamo, ki jih nikoli ne uporabimo, razen v namen hranjena priučenih potreb, ki nam jih vsiljujejo z nenehnimi reklamnimi sporočili.

Ti procesi so skozi leta načeli tudi sektor gospodarstva, ki se ukvarja s storitvami popravil. Tako smo se soočili s stalnim padanjem cen proizvodov na eni strani in krčenjem sektorja popravil, ki je do neke mere deloval kot protiutež slabih posledic nenehne nakupovalne mrzlice, na drugi.

BIOTEHNIŠKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER LJUBLJANA

MaMa
Mladiška Mreža

UMANOTERA
Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

NE NABAVI

POPRAVI

Mestna občina
Ljubljana

PREDLOG ZA SLOVENIJO...

Namen naših predlogov je prav krepitev tržnega položaja gospodarskega sektorja popravil, ki lahko predstavlja ključno komponento nebrzdanega, nepotrebne nakupovanja.

Naš predlog vsebuje tri glavne motive:

krepitev tržnega položaja pravnih oseb, ki se ukvarjajo s popravili,
krepitev finančnega položaja teh pravnih oseb v obliki subvencioniranja in drugih načinov spodbujanja zaposlovanja kadrovske pomlajevanje zaposlenih v tem sektorju.

V ta namen konkretno predlagamo naslednje:

Zmanjšanje davka na dodano vrednost za popravila vseh (ne samo nekaterih) tipov izdelkov iz 22% na 8,5%, s čimer bi znatno vplivali na cenovno konkurenčnost sektorja in s tem krepili njihov tržni položaj.

Zmanjšanje obračuna davka na dobiček iz sedanjih 20% na bodočih 10%, s čimer bi okrepili finančni položaj pravnih subjektov tega sektorja.

V okviru strategij hitrejšega zaposlovanja mladih omogočiti enoletno financiranje pripravnikov v tem sektorju gospodarstva, kar bi okrepilo procese prepotrebne pomlajevanja kadrovske strukture zaposlenih v sektorju.

Vse tri pobude predstavljajo določen proračunski strošek. Prepričani smo, da ta izpad skupno tako na zmanjšanju davčnih prilivov kot na povečanju proračunskih izdatkov ne bi smel preseči 15 mio EUR (izhajajoč primerjalno iz švedskih finančnih analiz ob sprejemanju njihovega zelo podobnega zakonodajnega paketa). Pričujoči znesek ne predstavlja nikakršnega političnega suneka čez rob racionalnega proračunskega trošenja. Je smiselno tako po obsegu, še bolj pa po namenu, saj z njim država prvič zavzema aktivno vlogo v spopadu z nespametnim potrošništvom.

Končno je taka aktivnost države v skladu z smernicami širših politik EU na področju zmanjšanja ogljičnega odtisa, na področju aktivnega generiranja krožnega gospodarstva, ter ne nazadnje odpiranja novih zaposlitvenih možnosti za manj izobražen segment prebivalstva.

BIOTEHNIŠKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER LJUBLJANA

UMANOTERA
Slovenska fundacija za trajnostni razvoj